

REFERAT |KRS| Kontrollutvalget (2015-2019) d. 09-02-2017

Mødedato Torsdag d. 09. februar 2017 kl. 12:00

Mødested Rådhuskvartalet, møterom Antonette Braarvig

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteinnkalling 09.02.17.....	3
Godkjenning av protokoll fra møte 08.12.16.....	5
Orientering vedr. alvorlig hendelse ved Vågsbygdtnet.....	7
Oppfølging av rapport etter tilsyn – helse- og sosialsektoren – Kristiansand kommune.....	9
Rapport fra selskapskontroll med Kristiansandsregionen brann og redning IKS og forvaltningsrevis	12
Orientering knyttet til Memo - Vurdering av enkelte forhold ved årsregnskapet til Returkraft AS.....	16
Prosjektplan - Selskapskontroll i Agder Kollektivtrafikk AS.....	19
Prosjektplan til forvaltningsrevisjon - Sykefravær i Kristiansand kommune.....	22
Årsmelding 2016 for kontrollutvalget i Kristiansand kommune.....	25
Studietur - Felles tur med kontrollutvalget I Vest-Agder fylkeskommune.....	27
Revisors egenvurdering av uavhengighet - Kristiansand kommune.....	30
Orientering fra revisjonen 09.02.17.....	32
Referatsaker 09.02.17.....	34
Eventuelt 09.02.17.....	36

Punkt M 1/17: Godkjenning av møteinnkalling 09.02.17

Bilag

Innkalling 09.02.17.pdf

Arkivsak-dok. 17/00010-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kristiansand kontrollutvalg

Møtedato
09.02.2017

Godkjenning av møteinnkalling 09.02.17

Forslag fra sekretariatet:

Møteinnkalling 09.02.17 godkjennes.

Vedlegg:

Møteinnkalling 09.02.17

Punkt P 1/17: Godkjenning av protokoll fra møte 08.12.16

Bilag

V 1.pdf

Arkivsak-dok. 17/00010-2
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kristiansand kontrollutvalg

Møtedato
09.02.2017

Godkjenning av protokoll fra møte 08.12.16

Forslag fra sekretariatet:

Protokoll fra møte 08.12.16 godkjennes.

Vedlegg:

Protokoll 08.12.16

Punkt 1/17: Orientering vedr. alvorlig hendelse ved Vågsbygdtnet

Arkivsak-dok. 17/02592-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Orientering vedr. alvorlig hendelse ved Vågsbygdtnet

Forslag fra sekretariatet:

Saken legges frem uten innstilling i påvente av helse- og sosialdirektørens redegjørelse.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har blitt oppmerksom på den alvorlig hendelse ved Vågsbygdtnet gjennom oppslag i FVN 12.01.17. På den bakgrunn har kontrollutvalget valgt å be om en redegjørelse for saken av rådmann ved helse- og sosialdirektøren.

Saksopplysninger:

Sakens alvor og uttalelsene fra kommuneoverlegen i FVN 12.01.17 om at det er begått alvorlige feil i saken er bakgrunnen for at rådmann ved helse- og sosialdirektøren er bedt om å redegjøre for hendelsen ved Vågsbygdtnet.

Vågsbygdtnet omsorgssenter ligger i Vågsbygd. Dette er et av byens største sykehjem med 71 plasser. Sykehjemmet er delt inn i 3 avdelinger. En avdeling har psykiatri som sitt spesialfelt, mens to avdelinger har demens og omsorgsbehov som sitt spesialfelt. Det arbeider ca. 135 personer fordelt på 62 årsverk.

Rådmann ved helse- og sosialdirektøren er i mail datert 19.01.17 bedt om å redegjøre for følgende knyttet til hendelsen:

- Hvilke rutiner har kommunen for å unngå slike hendelser?
- Ble gjeldende rutiner fulgt i tilfellet det vises til?
- Foreligger det rapporter og/eller avviksmeldinger fra lignende hendelser?
- Hvilke tiltak er iverksatt for å unngå at liknende hendelser skal skje i fremtiden?

Helse- og sosialdirektør Wenche P. Dehli møter i rådmannens sted for å redegjøre for saken i møte og svare på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Vurdering fra sekretariatet:

Saken legges frem uten innstilling fra sekretariatet i påvente av helse- og sosialdirektørens redegjørelse. Redegjørelsen vil danne grunnlag for kontrollutvalgets videre behandling av saken.

Dersom kontrollutvalget ønsker informasjon om den konkrete saken kan det bli aktuelt å lukke møtet under behandlingen jf. Kommunelovens § 31.3 – jf. Offentlighetsloven § 13 og Forvaltningsloven § 13.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

**Punkt 2/17: Oppfølging av rapport etter tilsyn – helse- og sosialsektoren –
Kristiansand kommune**

Arkivsak-dok. 17/02602-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Oppfølging av rapport etter tilsyn – helse- og sosialsektoren – Kristiansand kommune

Forslag fra sekretariatet:

Saken legges frem uten innstilling i påvente av helse- og sosialdirektørens redegjørelse.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har tidligere bedt om å få forelagt enhver tilsynsrapport som kan være av interesse for utvalgets arbeid.

Sekretariatet fikk rapport etter tilsyn – helse- og sosialsektoren – Kristiansand kommune fra revisjonen.

Saksopplysninger:

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder har gjennom året i 2016 gjennomført tilsyn med helse- og sosialsektoren i Kristiansand kommune. Tilsynet har tatt for seg situasjonen for en gruppe beboere bosatt ved en av institusjonene for mennesker med spesielle behov.

Følgende fremgår av Fylkesmannens rapport: *Med hjemmel i lov av 30. mars 1984 nr. 15 § 2 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten fører Fylkesmannen tilsyn med helse- og omsorgstjenesten og helsepersonell i fylket, herunder ved å behandle klager fra pasienter og deres representanter. Tilsyn innebærer å undersøke om helse- og omsorgstjenesten og helsepersonell har handlet innenfor de krav som følger av lover og forskrifter.*

Tilsynsmyndigheten skal medvirke til at helse- og omsorgstjenesten blir drevet på faglig forsvarlig måte og at man unngår svikt i tjenesten.

Henvendelser fra ansatte, pårørende og oppslag i media gjorde det nødvendig for Fylkesmannen å åpne tilsyn fremgår det av rapporten.

Fylkesmannen avdekket ikke opplysninger som vil defineres som avvik, men Fylkesmannen anførte likevel forbedringspotensial knyttet til noen av punktene i rapporten.

Rapporten er vurdert til å bli unntatt offentlighet fordi den omhandler et tilbud til kun få brukere, som dermed kan gjenkjennes.

Det vises for øvrig til rapporten som følger vedlagt (U.OFF. iht. Offl. § 13 jf. Fvl. § 13).

Rådmann ved helse- og sosialdirektøren er invitert til kontrollutvalgets møte for å redegjøre for følgende:

- Internkontroll – Hvilke styringssystemer har kommunen for området for å ivareta en sikker drift av virksomheten?
- Avvikssystemer – Blir uheldige og uønskede hendelser systematisk rapportert?
- Hvilke tiltak har kommunen iverksatt for å forbedre saksbehandlingen ved nye vedtak, få på plass et samlet journalsystem og bedre samarbeidet med pårørende?

Vurdering fra sekretariatet:

Saken legges frem uten innstilling fra sekretariatet i påvente av helse- og sosialdirektørens redegjørelse. Redegjørelsen vil danne grunnlag for kontrollutvalgets videre behandling av saken.

Sekretariatet vil anbefale at kontrollutvalget lukker møtet under behandlingen av denne saken med samme begrunnelse som Fylkesmannen benytter for å unnta rapporten fra offentlighet. Da den omhandler et tilbud til kun få brukere, som dermed kan gjenkjennes. Møte anbefales lukket § 31.3 – jf. Offentlighetsloven § 13 og Forvaltningsloven § 13.

Vedlegg:

- Rapport etter tilsyn med HS sektoren Kristiansand kommune (**U.OFF. iht. Offl. § 13 jf. Fvl. § 13**)

Punkt 3/17: Rapport fra selskapskontroll med Kristiansandsregionen brann og redning IKS og forvaltningsrevisjon av feieravdelingen

Bilag

V 3.pdf

Arkivsak-dok. 17/01335-2
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Rapport fra selskapskontroll med Kristiansandsregionen brann og redning IKS og forvaltningsrevisjon av feieravdelingen

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar rapport fra selskapskontroll med Kristiansandsregionen brann og redning IKS og forvaltningsrevisjon av feieravdelingen til orientering, og oversender rapporten til bystyret med følgende forslag til vedtak:

Bystyret tar rapport fra selskapskontroll med Kristiansandsregionen brann og redning IKS og forvaltningsrevisjon av feieravdelingen til orientering, og ber om at følgende tiltak gjennomføres basert på de vurderingene revisjonen har gjort i selskapskontrollen av KBR og i forvaltningsrevisjonen av feieravdeling:

- Oppfølging av eierskap i samsvar med eierskapsmeldinger og eierstrategi
- Utarbeidelse av etiske retningslinjer og instruks for styret og daglig leder
- Delegasjonsvedtak i samsvar med anbefaling fra DSB
- Opprettelse av felles klageorgan
- Oppdatering av selskapsavtalen
- Styrket begrunnelse i vedtak om fyringsforbud
- Utarbeide skriftlige rutiner for feiing og tilsyn
- Revidering av rutinene for risikokartlegging, som grunnlag for fastsetting av feie- og tilsyns behov, til ny forskrift om brannforebygging, der minimumsintervallet for feiing og tilsyn med fyringsanlegg er tatt bort

Rådmannen bes dokumentere gjennomføring av tiltakene skriftlig til kontrollutvalget senest innen 15. september 2017.

Bakgrunn for saken:

Plan for selskapskontroll 2011-2015 ble behandlet i kontrollutvalgets møte 18.01.13 sak 66/12 og godkjent av bystyret i møte 13.03.13 sak 37/13. Selskapskontroll i Kristiansandsregionen brann og redning IKS (KBR) fremkommer som et mulig kontrollobjekt i vedtatt plan for selskapskontroll.

Kontrollutvalget vedtok i møte 16.04.15 sak 15/15 å gjennomføre en selskapskontroll av KBR, samt en forvaltningsrevisjon av selskapets feieravdeling (feiervesen). Kontrollutvalgene i Søgne, Songdalen og Vennesla vedtok å slutte seg til prosjektet, jf. sak 18/15 i Søgne, 11/15 i Songdalen og 12/15 i Vennesla.

Saksopplysninger:

Prosjektplanen for forvaltningsrevisjonen ble behandlet i kontrollutvalget 16.04.15 sak 15/15. Følgende vedtak ble fattet:

Kontrollutvalget viser til "plan for selskapskontroll 2011-2015" og godkjenner at Kristiansand Revisjonsdistrikt IKS (Agder Kommunerevisjon IKS) gjennomfører selskapskontroll i Kristiansandsregionen brann og redning (KBR) i tråd med fremlagt plan.

I henhold til vedtatt prosjektplan skal revisjonen gjennom rapporten ha svart på følgende problemstillinger:

A. Første del – eierskapskontroll av KBR (både fra et eierperspektiv og fra et selskapsperspektiv)

- Eierperspektiv:
  - Stiftelsesdokumenter og selskapsavtale
  - Selskapets økonomiske stilling
  - Har kommunen etablert tydelige føringer for sitt eierskap?
  - Har kommunen regler og rutiner for eierskapsoppfølgingen?
- Selskapsperspektiv:
  - Representantskapet - sammensetning, kompetanse og mandat
  - Styre - sammensetning, kompetanse og mandat
  - Hvordan rapporterer selskapsorganene til selskapets eiere?
  - Har styret egen styreinstruks?
  - Har styrets medlemmer registrert seg i styrevervregisteret?
  - Har styret rutiner for håndtering av problemstillinger knyttet til habilitet?

B. Annen del – forvaltningsrevisjon av feieravdelingen ved KBR

- Måloppnåelse - i hvilken grad når feiervesenet de ulike mål som gjelder for avdelingens ansvarsområde?
- Regelverksetterlevelse - i hvilken grad etterleves de aktuelle rettsreglene på område?
- Internkontrollrutiner - hvilke interne systemer har feiervesenet for å sikre forsvarlig gjennomføring av tilsyn og feierinspeksjoner?

På grunnlag av de vurderinger revisjonen har gjort i selskapskontrollen av KBR og i forvaltningsrevisjonen av feieravdeling har revisjonen kommet med anbefalinger knyttet til følgende områder:

- Oppfølging av eierskap i samsvar med eierskapsmeldinger og eierstrategi
- Utarbeidelse av etiske retningslinjer og instruks for styret og daglig leder
- Delegasjonsvedtak i samsvar med anbefaling fra DSB
- Opprettelse av felles klageorgan
- Oppdatering av selskapsavtalen
- Styrket begrunnelse i vedtak om fyringsforbud
- Utarbeide skriftlige rutiner for feiing og tilsyn
- Revidering av rutinene for risikokartlegging, som grunnlag for fastsetting av feie- og tilsynsbehov, til ny forskrift om brannforebygging, der minimumsintervallet for feiing og tilsyn med fyringsanlegg er tatt bort

Agder Kommunerevisjon IKS vil legge frem rapporten for kontrollutvalget i møte og svare på eventuelle spørsmål knyttet til rapporten. KBR ved brannsjef Jan Røilid er også invitert til møtet i forbindelse med behandlingen av rapporten.

Vurdering fra sekretariatet:

Revisjonen gir som ledd i sitt oppdrag anbefalinger for kommunen. Kontrollutvalget har derimot innstillingsrett til bystyret i slike saker, og det er derfor naturlig å omformulere anbefalingene til vedtaksform for bystyret. Det er i tillegg naturlig for kontrollutvalget å be om en oppfølging av hvordan anbefalingene blir fulgt og om dette gir bedre praksis (læring i organisasjonen).

Sekretariatet finner at det er godt samsvar mellom kontrollutvalgets bestilling og selskapskontrollens-/forvaltningsrevisjonsrapporten, og mellom utredningen og konklusjoner/anbefalinger fra revisjonen.

Sekretariatet anbefaler også at rapporten videreformidles til selskapet, med kontrollutvalgets vedtak.

Vedlegg:

- Rapport fra selskapskontroll med Kristiansandsregionen brann og redning IKS og forvaltningsrevisjon av feieravdelingen

Punkt 4/17: Orientering knyttet til Memo - Vurdering av enkelte forhold ved årsregnskapet til Returkraft AS

Bilag

V 4.pdf

Arkivsak-dok. 15/15186-6
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Orientering knyttet til Memo - Vurdering av enkelte forhold ved årsregnskapet til Returkraft AS

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget ber revisjonen arbeide videre med saken og fortløpende melde tilbake til utvalget.

Bakgrunn for saken:

Følgende fremgår av Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 15 (Fastsettelse av avfallsgebyr for håndtering av husholdningsavfall):

§ 15-3. Fastsettelse av avfallsgebyr

Kommunestyret fastsetter avfallsgebyret. Avfallsgebyret fastsettes slik at det svarer til de totale kostnadene kommunene påføres ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Det skal sikres full kostnadsdekning. Kommunen skal ikke ha fortjeneste på slik avfallshåndtering. Kun kostnader ved og inntekter fra lovpålagt håndtering av husholdningsavfall skal inngå i beregningen av avfallsgebyret.

§ 15-6. Kontroll

Kommunerådet, administrasjonssjefen, daglig leder i kommunalt foretak, kontrollutvalget og kommunerevisjonen skal i henhold til gjeldende regler om kontroll av kommunens virksomhet, jf. kommuneloven § 20 nr. 2, § 23 nr. 2, § 71 nr. 2 og kapittel 12, kontrollere at kravene i dette kapittelet overholdes.

På bakgrunn av kontrollutvalgets og revisjonens ansvar jf. Avfallsforskriften § 15-6 og revisjonens løpende kontroll med selskapet får kontrollutvalget forelagt denne saken med bakgrunn i "Memo - Vurdering av enkelte forhold ved årsregnskapet til Returkraft AS".

Saksopplysninger:

I korte trekk går følgende frem av Memo - Vurdering av enkelte forhold ved årsregnskapet til Returkraft AS:

- Returkraft har fastrente på deler av sine lån. Fastrente er oppnådd ved inngåelse av renteaftaler.
- Selskapet gjennomgår årlig sin rentestrategi. Ved denne gjennomgangen i 2016 valgte Returkraft å benytte PwC som ny rådgiver.
- I arbeidet med ny rentestrategi ble det avdekket at renteaftalene som er inngått med Nordea ikke kan karakteriseres som regnskapsmessig rentesikring.

- Avtalene er beskrevet i PwC sitt notat som «*I økonomisk forstand har derfor ikke Returkraft sikret seg mot økte renter, men i stede inngått et «rentegulv» som bestemmer hva de som et minimum skal betale av renter*». Dette viser at disse avtalene er produkter som Returkraft ikke hadde nytteverdi av.
- Disse avtalene har sin opprinnelse fra 2008 og 2009 og ble den gang inngått etter råd fra selskapets rådgivere. Avtaler er rullert i 2013 og 2015 og har fått forlenget løpetid, den siste til 2028.
- Konsekvensen av at avtalene ikke er rentesikring medfører at disse må medtas i regnskapet til virkelig verdi. (Frem til nå har dette fremkommet av note til regnskapet, men i og med at dette ikke er å anse som rentesikring regnskapsmessig, så krever regnskapsloven/god regnskapsskikk at verdien tas inn i balansen). Det er foretatt beregning av virkelig verdi av disse pr 01.01.15 og på dette tidspunkt hadde avtalene en negativ verdi på kr 185.9 mill.
- For Returkraft innebærer dette at det negative selvkostfondet (innbyggerne skylder Returkraft) øker fra kr. 94.1 mill. til kr 280 mill. pr. 01.01.15.
- Totalt sett har produktene (inkl. avtaler som kvalifiserer som regnskapsmessig sikring) Returkraft har kjøpt medført en merbetaling estimert pr. 31.12.16 til kr 335 mill., målt opp mot flytende rente i hele perioden.
- Følgende av den regnskapsmessige endringen er at mottaksavgiften på husholdningsavfall må opprettholdes på dagens nivå i anslagsvis 4 år utover det som tidligere var planlagt.
- Returkraft valgte i ekstraordinær generalforsamling den 18.01.17 å skifte ut sin revisor.

Agder Kommunerevisjon IKS vil redegjøre for saken i møte. I tillegg er styreleder i Returkraft AS Ole Petter Krabberød invitert til møte for å redegjøre for de forholdene som fremkommer av «Memo».

Vurdering fra sekretariatet:

Grunnet sakens karakter anbefaler sekretariatet kontrollutvalget om å be revisjonen arbeide videre med saken og fortløpende melde tilbake til utvalget. Fortrinnsvis gis en slik løpende tilbakemelding i muntlig form i hvert møte, i tillegg til at kontrollutvalget fra 2017 her bedt revisjonen utarbeider halvårsrapporter der revisjonen skriftlig rapporterer til kontrollutvalget om vesentlige forhold knyttet til løpende selskapskontroll i Returkraft AS.

Vedlegg:

- Memo - Vurdering av enkelte forhold ved årsregnskapet til Returkraft AS

Punkt 5/17: Prosjektplan - Selskapskontroll i Agder Kollektivtrafikk AS

Bilag

V 5.pdf

Arkivsak-dok. 17/03124-2
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Prosjektplan - Selskapskontroll i Agder Kollektivtrafikk AS

Forslag fra sekretariatet:

Prosjektplan for selskapskontroll i Agder Kollektivtrafikk AS vedtas slik den foreligger. Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert gjennom prosjektets gang. Rapport til kontrollutvalget forventes i løpet av 2017.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget vedtok plan for selskapskontroll 2016-2019 i møte 20.06.16 sak 29/16. Bystyret fattet endelig vedtak i møte 21.9.16, sak 136/16, med selskapskontroll i Agder Kollektivtrafikk AS (AKT) som ett av de prioriterte selskapene for selskapskontroll i perioden.

I møte i kontrollutvalget 08.12.16, sak 55/16, ble revisjonen bedt om å utarbeide en prosjektplan for selskapskontroll i AKT.

Saksopplysninger:

Vest-Agder og Aust-Agder fylkeskommune har også satt opp dette selskapet som første prosjekt i perioden. De to fylkeskommunene har vedtatt oppstart av prosjektet der prosjektplanen vil legges frem i mars. Kontrollutvalget i Vest-Agder fylkeskommune vedtok i møte 24.01.17 sak 3/17 å være med som bestiller av selskapskontroll i AKT. Som største eier i AKT mente kontrollutvalget i Vest-Agder at det var helt naturlig å være med som bestiller av selskapskontrollen i AKT.

På bestilling fra kontrollutvalget i Vest-Agder fylkeskommune ble det gjennomført selskapskontroll i AKT i 2011. Kontrollen ble den gang utført av Vest-Agder Fylkesrevisjon (nå del av Agder Kommunerevisjon IKS). Rapporten fra selskapskontrollen ble behandlet i fylkestinget 25.10.11 sak 62/11. Vurderingene i selskapskontrollen i 2011 var i all hovedsak positive. Det var kun mindre forhold som ble anbefalt forbedret.

Etter kontrollen i 2011 har det skjedd en vesentlig endring på eiersiden ved at Aust-Agder fylkeskommune fra juli 2013 er kommet inn som eier i selskapet med en eierandel på 40 %. Vest-Agder fylkeskommunes eierandel ble redusert fra 66 % til 40 %, og Kristiansand kommunes eierandel ble redusert fra 34 % til 20 %.

Det går frem av vedlagt prosjektplan at det vil være naturlig å bygge videre på den kontrollen som ble foretatt tilbake i 2011. I samsvar med veileder "Selskapskontroll fra A til Å" fra Norges kommunerevisorforbund vil revisjonen i denne kontrollen fokusere på:

- Fører eierne (Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune) kontroll med sine eierinteresser?
- Har eierne etablerte rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
- Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?
- Utøves eiernes eierinteresser i samsvar med bystyrets og fylkestingets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Revisjonens forslag til problemstillinger er nærmere beskrevet i vedlagt prosjektplan. I tillegg beskriver forslag til prosjektplan nærmere de konkretiseringer, avgrensninger og metodevalg revisjonen ser for seg i prosjektet. Det vises for øvrig til vedlagt prosjektplan.

Revisjonen arbeider mot at rapporten skal være klar til behandling i kontrollutvalget i løpet av 2017.

Agder Kommunerevisjon IKS vil legge frem forslag til prosjektplan i møte.

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet vurderer problemstillinger, vinkling og metoder å være i tråd med den vedtatte Plan for selskapskontroll 2016-2019 og intensjonene bak denne og foreslår derfor at prosjektplanen blir vedtatt slik den foreligger.

I den grad det er mulig er det lagt opp til et samarbeid og koordinering av dette, slik at selskapet ikke får tre like kontroller på samme tid. Siden Kristiansand og Vest-Agder har samme revisjonsselskap er det god ressursutnyttelse å kjøre dette som et felles prosjekt. Det er også ønskelig at man kan samarbeider/koordinerer med Aust-Agder i den grad det er mulig. Dette får man ta etter hvert i samråd med kontrollutvalget i Aust-Agder. Det er per i dag ikke avklart hvordan dette skal gjøres og vil heller ikke ha noe innvirkning på selve selskapskontrollen for Kristiansand kommune sin del og denne bestillingen.

Vedlegg:

- Prosjektplan - Selskapskontroll i Agder Kollektivtrafikk AS

Punkt 6/17: Prosjektplan til forvaltningsrevisjon - Sykefravær i Kristiansand kommune

Bilag

V 6.pdf

Arkivsak-dok. 17/03046-2
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Prosjektplan til forvaltningsrevisjon - Sykefravær i Kristiansand kommune

Forslag fra sekretariatet:

Prosjektplan for forvaltningsrevisjon – Sykefravær i Kristiansand kommune vedtas slik den foreligger. Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert gjennom prosjektets gang. Rapport til kontrollutvalget forventes høsten 2017.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget vedtok overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 i møte 25.08.16 sak 36/16. Bystyret fattet endelig vedtak i møte 21.9.16, sak 135/16, med sykefravær som ett av de prioriterte områdene for forvaltningsrevisjon i perioden.

I møte i kontrollutvalget 08.12.16, sak 54/16, ble revisjonen bedt om å utarbeide en prosjektplan som utgangspunkt for at sykefravær skulle være tema for neste forvaltningsrevisjonsprosjekt.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget foretok bestilling av dette forvaltningsrevisjonsprosjektet i møte 08.12.16, sak 54/16. Kontrollutvalget ba samtidig revisjonen om å vurdere følgende innspillene i forbindelse med arbeidet med prosjektplanen:

- Årsakene til sykefraværet
- Oppfølging av langtidssykefravær
- Temaet sykefravær bør ses i sammenheng med kommunens seniorpolitikk
- Har sykdom sammenheng med arbeidsbelastning (grunnbemanning)
- Bruk av vikarer
- Er det variasjoner blant kommunens sektorer
- Sammenheng mellom sykefravær, alder og kjønn
- Hvordan følges IA-avtalen opp
- Hva er årsaken til at HS-sektoren skiller seg ut med høyt sykefravær
- Hvilke tiltak er satt i verk fra kommunens side for å få ned sykefraværet
- Hvorfor har SSH lykket med å få ned sykefraværet
- Revisjonen bes om å se til aktuell forskning på området

Til tross for at Kristiansand nådde sin overordnede målsetting for sykefravær på 8,1 % i 2015, er det fortsatt noen sektorer og enheter som har høyt sykefravær. I dette forvaltningsrevisjonsprosjektet vil revisjonen undersøke hvordan det jobbes for å redusere sykefraværet i kommunen. Revisjonen vil gjennom denne forvaltningsrevisjonen forsøke å finne svar på følgende problemstillinger:

- 1) Hvordan har utviklingen i sykefraværet vært de senere årene i Kristiansand kommune?
- 2) I hvilken grad oppfyller kommunen sin plikt til systematisk forebygging av sykefravær?
- 3) I hvilken grad oppfyller kommunen sin plikt til systematisk oppfølging av sykefravær?
- 4) I hvilken grad arbeider kommunen med sykefravær basert på nyere forskning og studier på området?

Det går frem av prosjektplanen at det har vært nødvendig å avgrense undersøkelsen, da det ville vært svært omfattende og tidkrevende å undersøke sykefraværet i hele Kristiansand kommune. Det fremgår videre av prosjektplanen at sektorene Oppvekst og Helse- og Sosial har hatt høyere sykefravær enn øvrige sektorer i kommunen. Det er disse to sektorene revisjonen i hovedsak ønsker å se nærmere på i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet. Innenfor de to sektorene, har særlig omsorgssentrene og de kommunale barnehagene hatt høyt sykefravær, med henholdsvis 11 % og 10,4 % i 2015.

Revisjonen arbeider mot at rapporten skal være klar til behandling i kontrollutvalget i løpet av høsten 2017.

Forslaget til prosjektplan beskriver nærmere de konkretiseringer, avgrensninger og metodevalg revisjonen ser for seg i prosjektet. Det vises for øvrig til vedlagt prosjektplan.

Forvaltningsrevisor Maren Stapnes vil legge frem forslag til prosjektplan i møte.

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet vurderer problemstillinger, vinkling og metoder å være i tråd med den vedtatte Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 og intensjonene bak denne og foreslår derfor at prosjektplanen blir vedtatt slik den foreligger.

Vedlegg:

- Prosjektplan til forvaltningsrevisjon - Sykefravær i Kristiansand kommune

Punkt 7/17: Årsmelding 2016 for kontrollutvalget i Kristiansand kommune

Bilag

V 7.pdf

Arkivsak-dok. 17/01363-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Årsmelding 2016 for kontrollutvalget i Kristiansand kommune

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget godkjenner årsmeldingen for kontrollutvalget slik den foreligger.

Årsmeldingen oversendes bystyret med følgende innstilling til vedtak:

Bystyret tar Årsmelding 2016 fra kontrollutvalget i Kristiansand kommune til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal informere bystyret om sitt arbeid, jf. Kommuneloven § 77 punkt 6. Dette gjøres gjennom å legge frem årsmelding for aktiviteten i kontrollutvalget. Årsmeldingen skal sammen med møte- og arbeidsplanen for samme periode gi bystyret en mulighet til å følge med på om de vedtatte planer, oppgaver og målsetninger blir fulgt opp.

Utkast til årsmelding for 2016 blir lagt frem for godkjenning i utvalget, som så sender den endelige årsmeldingen videre til behandling i bystyret.

Vedlegg:

- Årsmelding 2016 for kontrollutvalget i Kristiansand kommune

Punkt 8/17: Studietur - Felles tur med kontrollutvalget I Vest-Agder fylkeskommune

Bilag

V 8-1.pdf

V 8-2.pdf

Arkivsak-dok. 16/14285-11
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Studietur - Felles tur med kontrollutvalget I Vest-Agder fylkeskommune

Forslag fra sekretariatet:

1. Kontrollutvalget ønsker å dra på studietur sammen med kontrollutvalget i Vest-Agder fylkeskommune fra 5. til 7. april 2017 til Oslo.
2. Sekretariatet utarbeider endelig opplegg for turen og tilrettelegger for de praktiske forhold.
3. Kontrollutvalget dekker reise- og oppholdsutgifter for sekretær og revisor.

Bakgrunn for saken:

I møte 22.09.16 sak 45/16-4d (Eventuelt) ba kontrollutvalget sekretariatet om å arrangere en studietur for utvalget til Oslo. Sekretariatet redegjorde senere kort for forslag til rammer for en slik tur i møte 10.11.16 sak 52/16-4b (Eventuelt). Det gikk frem av redegjørelsen til kontrollutvalget at det er viktig at studieturen har forankring i kontroll og tilsyn. Sekretariatet foreslo derfor at kontrollutvalget besøker Riksrevisjonen, Transparency international Norge, kontrollutvalget i Oslo kommune og Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite.

Saksopplysninger:

Formålet med turen er å få innblikk i hvordan de ulike tilsynsorganene er organisert og arbeider, og hvilken plass og funksjon disse organene har i forvaltningen.

Sekretariatet har lagt opp til følgende program, fordelt på to dager (6. og 7. april):

Det er lagt opp til et program som går over to dager, 6. og 7. april (reiser inn til Oslo 5. april) med besøk hos følgende: Riksrevisjonen, Transparency international Norge, kontrollutvalget i Oslo kommune og Stortingets kontroll og konstitusjonskomité. Alle aktørene har bekreftet at de vil ta imot de to kontrollutvalgene.

Kostnader knyttet til turen vil i all hovedsak være knyttet til flyreise og overnatting, samt noen kostnader knyttet til bespising, andre transportutgifter og eventuelt krav om tappt arbeidsfortjeneste. Dersom reisefølget består av syv personer vil trolig en budsjettramme på inntil kr. 50 000 være tilstrekkelig. Innenfor den rammen vil det være rom for å gjennomføre studieturen til Oslo innenfor kontrollutvalgets budsjett og kontrollutvalget kan derfor selv beslutte å dra på en slik tur. Det vil nok likevel være riktig å informere ordfører i forkant, slik at han er kjent med at kontrollutvalget vil gjennomføre en slik studietur. Ved budsjettering av tjenester fra Temark og Agder Kommunerevisjon IKS er det ikke lagt inn reise og oppholdskostnader i forbindelse med slike studieturer. Så dersom sekretær og revisor skal være med, må kostandene dekkes av kontrollutvalgets budsjett.

Sekretariatet har foreslått at studieturen gjennomføres i sammen med kontrollutvalget i Vest-Agder fylkeskommune. De to utvalgene har en del samarbeid seg imellom og vil trolig ha stor nytte av en slik felles tur.

Vurdering fra sekretariatet:

Kontrollutvalget i Kristiansand har vært svært restriktive med studieturer. Men rammene for denne studieturen er etter sekretariatets vurdering svært relevant og interessant sett i fra ett kontroll- og tilsynsperspektiv. Opplegget har forankring i kontroll og tilsyn, og utvalget kan dra direkte nytte og lærdom av de besøkene det er lagt opp til i programmet. Sekretariatet vil derfor anbefale utvalget å gjennomføre denne studieturen i tråd med vedlagt program.

Vedlegg:

- Program for studietur til Oslo 5.-7. april 2017 for kontrollutvalget i Kristiansand og Vest-Agder
- Saksprotokoll KU-VAF, 24012017, Sak 4/17, Studietur - fellestur med KU Kristiansand

Punkt 9/17: Revisors egen vurdering av uavhengighet - Kristiansand kommune

Bilag

V 9-1.pdf

V 9-2.pdf

Arkivsak-dok. 17/01367-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang Møtedato
Kristiansand kontrollutvalg 09.02.2017

Revisors egenvurdering av uavhengighet - Kristiansand kommune

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar uavhengighetserklæringene til etterretning.

Saksopplysninger:

Kommuneloven § 79 og Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner stiller krav til revisors uavhengighet og objektivitet. Av forskriftens § 15 første ledd fremgår følgende:

Den som foretar revisjon skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Egenvurderinger er avgitt av hhv. oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Monica H. Smith-Tønnessen (datert 19.01.2017) og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Tor Ole Holbek (datert 30.01.2017). Egenvurderingene konkluderer med at oppdragsansvarlig revisor oppfyller kravene til uavhengighet og objektivitet i kommuneloven § 79 og Revisjonsforskriften §§ 13-15.

Egenvurderingene følger vedlagt.

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet har ingen merknader til uavhengighetserklæringene.

Vedlegg:

- Egenvurdering av uavhengighet – Regnskapsrevisjon datert 19.01.17
- Egenvurdering av uavhengighet – Forvaltningsrevisjon datert 30.01.17

Punkt 10/17: Orientering fra revisjonen 09.02.17

Arkivsak-dok. 17/00015-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kristiansand kontrollutvalg

Møtedato
09.02.2017

Orientering fra revisjonen 09.02.17

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har et ansvar for å se til at det blir gjennomført revisjon i kommunen. For å holde seg orientert om det pågående revisjonsarbeidet i kommunen, orienterer revisor kontrollutvalget gjennom året.

Saksopplysninger:

Agder Kommunerevisjon IKS vil orientere om følgende i møte:

1. Løpende revisjon

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Punkt 11/17: Referatsaker 09.02.17

Bilag

V 10-1.pdf

V 10-2.pdf

Arkivsak-dok. 17/00022-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kristiansand kontrollutvalg

Møtedato
09.02.2017

Referatsaker 09.02.17

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

1. Referatsaker:
  - a. Oppfølging av styrevedtak 11.10.16 - Kristiansand Havn KF
  - b. Referat fra kontrollutvalgskonferansen (NKRF)
2. Innkommen/utgående post:
  - a. Henvendelse til rådmann - Kontrollutvalgets rutiner for behandling av eksterne tilsynsrapporter
3. Saker behandlet i bystyret:
4. Neste møte 06.04.17 kl. 12:00
Møte utgår pga. kontrollutvalgets studietur til Oslo 5.-7. april

Vedlegg:

- Oppfølging av styrevedtak 11.10.16 - Kristiansand Havn KF
- Henvendelse til rådmann - Kontrollutvalgets rutiner for behandling av eksterne tilsynsrapporter

Punkt 12/17: Eventuelt 09.02.17

Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Arkivsak-dok. 17/00028-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kristiansand kontrollutvalg

Møtedato
09.02.2017

Eventuelt 09.02.17

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)